

تنه نگیکی گه مرّه خنّزانیکی سه رگه ردان کرد

سہیان بیلہش

دیدیت و له نیو خوه که ماندا
اده په بین و به ئاگا ده هاتین.
زورچاران تا به یانی خه و مان
بین ده که و ته و.

تیستا زیاتر له نو سال به سه
وکاره ساته گورچک بره گوزه راوه.
زیبه مان گه ورده بوبین و مالی خومان
هیه. با وکم برا بچوکه کشم له په نای
را گه ورده که ماده ده زین. به لام
هر رکاتیک بیر له و کاره ساته
هکمه ووه، سه رتایا له شم
اده هیزی و دلچوپ دلچوپ عاره قه
بده چوپیته وه، نازامن بے ج
یژدانتیکه وه مام ئه و توانه هی کرد وو
خواره بی دایکی کردین؟! نازامن
نچی دادگه و یاسای ولاته که دادی
تمه يان نه پرسی و ئاپریان
بنه داینه وو؟! بەداخوه سه دان
اوan و کاره ساتی گه ورده نه جام دران و
وانکارانیش راپیچی به ردم دادگه
کران و لئرسینه وه يان له گه لدا نه کرا.
نن له لنبو خمیکی قوله وه هر هیند
هله لیم: تفه نگیکی گه مژه خیزانیکی
بیتاوان و سه روگه دران و مالویرانکرد.
هسا بشکن ئه و تفه نگاهی که توان
نه نجام دده ن و دره ختی ته منه
له لکانی بیتاوان ده بینه وه.

دایمک له دادگه شکاتیان له مام کرد.
به لام چونکه پشتی هه بوبه به پرسیک
پشتیوانی لیده کرد، ئیستاشی له گه لدا
بئی نه چووه دادگا. با وکم و
در اوستیکه شمان نه یانوپیرا چنه دادگه و
شایاهی تی بدهن. ئیده کیش که
خه ویتارا. له وانه یه دهیان کیشی
هاوشیوهی کیشی دایکه بیتاوان
کوزراوه که من و کسانی بی پشت و
پهنا، به نامه یان به تله قوونی
به پرسیک شادرابنه وه. ماوهی چهند
مانگ بهو شیوه یه گوزه را، به لام
ئاموزنم له جیاتی دلمن بدانه وه
دلنه واپیمان بکات، هر رکات پلاری
لیده داین باسی دایکمانی ده کدردو
برینه کانی ده کولاندینه وه. سره نجام
کابرایه کی خیره ومه ند به هانامانه وه
هات و یئمه لوه زیندانه رزگار کرد.
لته نیشت مالی خویه وه خانویکی بتو
به کری گرتین، سی ژمه ش له مالی
خویانه وه خواردنیان بو رهوانه
ده کردن مانگانه هندی پاره هی
پیده داین. دواتر برآگوره که می کرده
شاگردی خوی و روزانه ای بتو بیره وه.
ورده ورده له سره ریانی بی دایکی
راهاتین. به لام ریانیک پرا پر له کوله
مه رگی و ده درده سه ری ببو. شه وانه
له ترسانا خه ومان لینه ده که وت. که
ده شخه وتن خه ومان به تفه نگو
کوشتن و راویان و ده ستیریکدن

لکاتیکدا لهنانو کاره ساتدا هناسه مان
ددادو ده گیرایین، کچی در او سیکان
توانوچو پلاریان تینده گرتین و ده یانگوت،
خو لخ خپراوه نه یانکوشتوو، لهوانه که
خرابیه کیان لی دیتبی. به یانه که
خزم و کسی دایکم هاتن، باوکمیان
جنتیوباران کرد، ته رمی دایکمیان
مه لگرت و رویشتن. ئیتر په یونهندی
نیوان نیمه خزم کانی دایکم پچراو تا
ئیمچه نه مان دیتنهوه. نیمه ش لهنیو
ماله ساردو سرده که خوماندا بی
خوراک و بی سره په رشت ماینه وه.
دراوسیکانهان تاكو تهرا ده هاتن و
دليان ده داینه وه یان خواردنیان بتو
ده هیتاین. هرچهنده خانووی خومان
نه بیو، به کری تیبادبوین، به الام لیمان
بی ووه دوزدخ، همو گوش و
قوش بینیکی مالا یادگاری دایکمیان
پیوه بیو. ئو شوینه که دایمی تیدا
کوزڑابوو، گولله بیو لهه دروونمان
روده چوو. دواي هفتنيک مامم هات و
ئیمه برده لای خوی. لهنانو ماله که
خویدا ثوریکی پیداین وه کاره که رو
به ره سست ره فتاريان له گلدا
ده کردين و به رماوه هی خویانیان
پیده داین. به یانیان باوکم له مال
ده چووه ده ری و تا دره نگی شه وی
نه هاتنه وه، هندی جار شه وانه ش
نده هات نوه، لمزگ ووت و
سرشه قامه کاندا ده خوت. خرمه کانی

لخوینیمان ده چی فرمودو هر نه مشنه
مانکوڑه. باوکم بهنیگه رانی و
خهفتباریه و هاته ماله و. به قول پی
گریان نهانه ای بتو دایکم گزایه و
گوتی: {ژنه که ده ترسنم نه تو اوانه
نه نجام بدان و مانکوڑی. خوین به روی
چاری گرتوه. خوا نانیکی داوهتی
نایزانیت ببخوات}. دایکم دیسانه و
ههره شاهکه ای به گرنگ و هرنگه گرت.
له سر کارکردنی خوی به رد هدام بیوو
شهوی نزیه، ظیمه بی ترس رازاین
همومونم ئاسووده خه و قبیوین. بر
بچوکه کم له ته نیشت دایکم بیوو
له گهل دهنگی ده ستپریثک و ئاگل
هاتین من بینیم مام و کوره
گوره که ای چه کیان له دهست دابوو
به سر سرمانه و راوه ستایوون:
همومون زیانده مان و هاوامان کرد
به لام نهان خویان تیکنه داو به
هیواشی چوونه ده روهد. دایکم
شلاری گولله و خوین کرابوو، بر
بچوکه کم له باوه شیا هله لدله زنی و
ده گریا. نازانم چون نه ویشیان
نه کوشتبور ماوهیک هه ره هاوامان
کردوو گریاین که س به هانامان و هه
نه هات. دوای زیاتر له یه کس ساعت
نه وسا یه کی له دراویستیکمانش هاتوو
به باوکمی گوت: کاکه مهیکه هات و
هاوار، برآکه ای خوت بیو. خوا ده زانی
له سر جی کوشتبوریه تی. ئئمه

بکهین بیان دهی به لاهرسان بمیرین بیان دهی ئه و کاره بکات { مامام به تورره بیه و په نجھی لے باوکم هاشقاندو گوتی: { من گوئی لوه قسه قوانه ناگم، چون ده زین که یفی خزانه به لام نامه وی خالک پیم بلین: براثنی فلانه کس سوتنه قره ج و گوند به گوند ده گه ری و به قالی ده کات. ئه گر بزامن جاریکی دیکه ئه و کاره دوپیانکردت وه، هه رخوم ده زامن چیتان به سره ده هیتم }. باوکم سه ری له برحی نابوو، دایکم هاته قسه و گوتی: { برای به ریمن منیش حزنکام به پی ئه گوندو ئه و گوند بگپیم، تو و ده زانی ئه کاره ئه و نده ئاسانه ! !، به س ناچاریه، خو ده روزه ناکین ! !. تو مامی منداله کانی، خوا نه پیپی هته، فرموده مانگانه شتیکمان پیتیده تا ئه و کاره نکم ! ئه گر به نانکه رو خزمه تکاریش بی، ئاماده بیم و کارتان بوبکم }. مامام بی ئه و هدیه دایکم براتوه له مال چووه دری، دایکم دووسی روز نه چووه کارکدن، به لام بی کارکدن هلتنه سورا. دایکو و باوکم ئو هه په شهیه مامیمان به هند و هرنگرت. دوای ماوه یه ک دایکم دهستی به کارکدن کرده و. ئیتر نه ئیمه دهنگو نه ئه و اینیش. روزگریان پیریشتنیکی ناسیاو هاته سه ردانهان. به چپه هندی قسه وی له گکل دایکم کرد. دایکم به ده گنگی به رز گوتی: { که یقی خویانه، ده مکونه با بمکونن ! !. خو من دن رنی و حینم نه کردووه، ده روزه ناکم. به عاره قهی ماندو بوبونی ناوجه و اون، منداله کانی خوم بختوده کم، حقه سویا سام بکن که براکه و مندالی ئه وان به خیو ده کم }. باوکم ههستی به همترسی کرد. ئیواره چووه لای مام، پیپی گوتبوو: من توانای کارکردن نبیه ئه گار پیاوی هاوکاریم بکه و به قه رز له سه رم بنووسه، ئه گر منداله کان گه و ره بون واده کم پیت بدنه وه. به لام مام لم هجیاتی هاوکاری کردن، باوکمی و ده رنابوو. به باوکم گوتبوو: من توانای خوت بیکوژیت، ئه گر تا هه فته بیکی دیکه نه تکوشت، من هردو کتان ده کوژم. باوکم گوتبوو: من لم هجیاتی ئه و هدیه منونوی بم که من و منداله کان به خیو ده کات، ئه و جاره بچم بشیکوژم !، من ئو کاره ناکم، ئه گر تو پیاویت، ده بیه دهستی به: { برام، دایکو و باوکم و ده رزبه هی ثنو میردیکی دیکه هی کومه لگه هی کورد و هاری بیبه رنامه ژماره هی که رز مندالیان بر هرمه هینابوو. باوکم دوچاری نه خوشی ده رونوی هاتبوو، مانگانه ده بوبویه زیارت له هزار دینار حب و ده رمان بکری. ورده ورده ئه و ده رمانه له کارکردنیان خست. کسی دیکه هی تانبد مرمان نه ببوو. خزم و که سه کان هاتوچویان نه ده کردن. دایکم و ده مردان قوای لیه لمالی و دهستی به کارکدن کرد. روزگاره که سه خفت و دژوار ببوو، کار په بیدا نه ده ببوو. دایکم هندي په کاره دهستی به ناساویکی حومان قه رزکدو و ده دیوهره کانی سه رده مهی کون هندی و ده ده واله پیکری و دهستی به گه رانی ناودیهات و توردو گاکان کرد. هه رچنه ده کاریکی قورس و گران ببوو، دایکم به پی ئه و گوندو ئه و گوند ده گه راو به کول و ده ده واله کانی هه لدھگرت، به لام دیسانه و رز دلخوش ببوو، دهیتوانی به ٹاره قهی ماندو بوبونی خیزانه که هی خوی به خیویکات. باوکم له بارانه دایکم ههستی به شه رمه زاری ده کرد، که چی دایکم دلی ده دایله و دهیگوت: { تا تو له سه شنگو و توانای خوت ببوو، کارت کرد و نیمهت به خیوکرد، نیستا تو تخته خوشی نیدی ئورکی منه کاریکه و میوه به خیوکم ». به شنیوه یه زیانهان به پیوه ده چوو. باوکم چه دن برایکی هه ببوو، به لام به ده گمن نه بوبویه سه ردانیان نه ده کردن. مامی که ورم هه ره لاسه ره تاوه که یفی به دایکم نه ده هات. کارکردنی دایکم بیانویکی باش ببوو تا مام گرفتی بتو دروست بکات و تازاری بادات. شه ویکان مام هاته مالمان. رز تو پوره و توند دیار ببوو. دایکم له زیر لیوانه و گوتی: { یا ره حمان و یا ره حیم دیسان مامه شهیتان هات. بزانین ئه مجاهد بیان ج هه نجھه تمان پی پدھگری و چون روش کینمان ده کات }. مام بیوو له باوکم کردو گوتی: { ئه گر توانای خیزان به خیوکردن نه ببوو، بق رشت هیناوندالت دروست کرد !؟! باوکم به هننسه ساره بیه و ده لامی دایله و: { برام، من چی بکم !، کی دهسته لاتی له گکل چاره نووس هه یه !، منیش حزم نه ده کرد نه خوش بکه و مه رننکه بچی کاریکات، به لام چی

ئىنته رنىت، خورىكە و جىهانى رووناڭ كردۇتە وە

یہ روین فہیزو نلا

خۆرى ئىنتەرنېت بەشى خويىندىگە پەيمانگە و زانستىگە يەكى كوردىستان بىدەن. ئەمۇر لەھەندى و لاتى پېشىكە و تۇرۇي جىهاندا كار بۇ شەوه دەكىرى كەھمۇر خالق فىرىرى بە كارەتىنانى كومپىتەر بىكىزىو كەھمۇر مالتىكىش كومپىتەردىدا جىڭىز بىكىرى. ئەمۇر ئورپاپايىيەكان و ئەمرىكىيەكان پىيوسپيتان بىدەن نەماۋە بچەنە بانكە كان و پارە كانيان دەرييەتىن، بەلکو لەرىگە ئىنتەرنېتىوه كىرى خانۇو، ئاو، كارباد دەدەن. هەر لە رىگە يەشىوه پىداواستى خۇيان دەكىن و مامەلەي بازىرگانى دەكەن و ئۈركەكانى سەرشانى خۇيان كەم دەكەن وە.

حۆكمەتى هەرىپى كوردىستان ئەگەر بىبىھى كار ئاسانى بۇ و لاتىيان بىكتا دەتوانى لەھمۇر دامۇزدە زەگانى حۆكمەتدا كۆمپىتەر دابىنى و لەرىگە ئىنتەرنېتىوه بە يەكىان بېستىتە وە. لەم رىگەبىوه ئەو كەمكۈرۈمانە بىنر كەوتبووه ئېرلەندا، لەرىگە ئىنتەرنېتىوه يەكتىيان دۆزىيە وە بەتەلە قەنون قىسىمە يەكتىدا كردو بېيارىشيان داوه سەردارى يەكتى بىكەن و يەكتىل بىاوهش بىگىن وە. ئەم هەوالە نۆز خەللىكى شادومان كرد، چۈنكە ئەو دوو خوشكە ٧٦ سال بۇھە والى يەكتىيان نەدەزانى، لەمەرگومانى يەكتى بىتتاڭابۇن. لەكوردىستانى خۇشماندا بەھۆى راودە دونسان و گىرتۇن و كۈشتۈن و شەرە بەرەدە وامەكانوھ دەيان نەمۇنەي لەم بابەتەمان هەن كە روویداوه كەسىك ناچار بىلى و لەزىدۇ زىنگە ئىخۇي دۇرپىكە وېتىھە و دوايىش دەرفەتى كەپانوھە بىق ئەرەھىسى. بەكۈرى ئەمۇر كاتى ئۇھە هاتۇرۇھ كە لايەنە پېشەفچىكەنلىكى كوردىستان و ئەو ناوهندانەي كە بۇ پېشخەستى فەرهەنگى كاربادەكەن، هەولى بى پەسانە وە خۇيان بىدەن و لەتىشكى

گش و هه موویان یه کتر پی ده بینن و
یه کتری پیده خوینن وه. ثینت رنیت
نه وه ک به ته نیا له کرین و فو شتن و
مامه له کانی باز زکانیدا سه رکدایه تی
خوی مس و گار کرد ووه، به لکو
له پیکنیانی خیزانیش رو لکنکی
کاریگری هه. زور له کورو چانی
ثه و پیا وه مریکاو کیش وه کانی دیکه
له رینکه ثینت رنیت وه ناسیا وی له گهان
یه کتر پیدا ده که ن و په یمانی
خو شه و سیتی به یه کتر دده ن و زیانی
هاوسه ریش پیکده هینن. ثینت رنیت
دنیا وی زیسون و نینبو نی سپه وه.
نه گه ر جاران یه کی له بنه ماله که خوی
دابیرایه یان به همی رو داد و که وه دور
بکه و تبا وه ٹیت که سو کاری
ده سستیان لیده شو وشت و هی وای
دیته وه یان له کگو ده نا. لم روزانه دا
دو و خوشک که ۷۶ سال ببو له ولاتی
به بریتانیا داده کتر دایرا بون. یه کیان
له بریتانیا ماب قوه و هه وی دیکه شیان

زور لە بیتاریکان و کونه خوازانی
کوردستان تا ئەم مۇركەش دنیای
ئینتەرنېت بە دنیائىكى ترسناکو
نه شیاول دادەتىن و زېنۋېنى گەنجو لوان
دەكەن كە نەچەنە كافىئىتەكان و خۇيان
بە ئىنتەرنېتە و خەرىك نەكەن. بەلام
لېككىلىنە و زاسىتەكانى بوارى
سايكلۇرۇشى، ئەر راستىيەيان وە دىيار
خستووه كە ئىنتەرنېت كارىگەرلى
گەورە لەسەر پىچىيەندىن و
ھۆشيارىبوونە وە كۆكۈرنە وەدى
زانىيارى و خەملاندىنى مۇرۇھە يە. ئەگەر
جاران ئىنتەرنېت بە پەنجەرە يەكى
كراوهە رۆشنى جەھانى ھە والو
ميدىيا كان پۇوانە دەكرا، ئىت ئەمۇر،
ئىنتەرنېت رووى گەشاۋە خۇى
بە جەھانيان پىشانداوه. خۆرىكە و
لەلابەن مۇقۇھە داهىتىراوه، جىھانى
مۇرقاپىھە تى رووناك كەرىۋەتە و. رېنگە
دۇورە كەنلى نىزىك كەرىۋەتە وە
پەيووه ندىيەكانى لەنىڭ كۆلم دا
چىكەرىۋەتە و. جەھانى لەيەكتەر دابراو و